

Nagyné dr. Fülöp Krisztina

Mária élete, édesanyák lelke

A „Magyar anyáknak a magyar nevelésről” új sorozata Máriáról szól, Mária élete édesanyák lelke címmel. Céлом nem más, mint ahogy a múltkor is már említettem, elsősorban az ősi hitvilágunk bemutatása, az igazság megközelítése Mária személye körül, s hogyan lehet máriás lelkülettel ma a hétköznapi életben élni, vallási hovatartozás nélkül. Úrnőként szeretni Máriát mi magyarok, mint Magyarország Patrónáját, mint minden magyar Királynőjét. Most a Boldogasszonyáról, az ősi hitvilágunk 7 Boldogasszonyáról, végül Mária életének hét állomásáról, evvel párhuzamban a 7 fő Mária ünnepről teszek említést.

Minden előadásom elején Máriához fohászok egy-egy verssel. Mostantól szeretném Önöket megajándékozni egy körülbelül 10 évvel ezelőtt általam gyűjtött Mária imákkal és énekekkel. Mentés Miklós bácsi mondta és énekelte kérésre kazettára, aki az ősi imádságok, és énekek tárházát őrzi itt a fővárosban, s akinek ősei között volt Mentés Mihály (1891-1960) aki a teológia tanára volt a győri papnevelőben, majd címzetes prépost és székesegyházi kanonok. A két világháború közötti katolikus költészet egyik neves képviselője volt. Ezzel az idézettel jelent meg „Magyar imádság” címmel 2001-ben válogatott versei:

*„Ó jó vagy, Uram: kincses gazdagságod,
Mint telt medence hűs vize, kjarad.
Lelkémre ömlik, fűrészt kegyelemben,
Áldott magadban, csoda-életedben.
S hogy irigyek, gonoszok meg ne lássák,
Titokban adod magad-áradását.
S míg sajnálnak, milyen koldus vagyok;
Lelkemen fényes koronád ragyog.”*

Új hónap kezdődik és új időszak május elsejével Magyarország és a magyarság életében. Május hónap Mária hónapja, Szűzanyáé, s a Boldogasszonyé. Nincs más reményünk, mint vele kezdeni, rá bízni újra és újra életünket, országunkat. Kérjük őt őszinte akarással, hogy a rettenetesen sok elkövetett bűn ellenére vigyázzon

ránk, legyen velünk, s irgalmas szeretetével járjon közbe értünk.

I. rész

Boldogasszonyág

Bevezetőként szeretnék idézni Lévai Mihály hatvani prépost-plébánostól, aki pápai prelátus és választott püspök is volt, „A Boldogságos Szűz Mária élete, tisztelete, szenthelyei, legendái” című 1935-ben kiadott könyvéből. Így ír a „Boldogasszony” fejezetben: „Magyarok Nagyasszonya, a Boldogságos Szűz, akit népünk Szent István óta mindig különös fiúi szeretettel tisztelt, olyan csodálatos kegyelmekkel áldotta Mária országát, aminőkkel talán a világ egyik nemzete sem dicsekedhetik. Nemcsak védőasszonya volt ennek a sokat szenvedett országnak, nemcsak Szent István koronáját tartotta meg mindig szent fényében, hanem egyszerű gyermekeit is a vigasztalások és kegyelmek harmatával áldotta sok-sok század óta. Messze a Fertő-tó partjain fejedelmi templom égbenyúló tornyai hirdetik Boldogasszony dicsőségét abban a faluban, amelynek Boldogasszony volt a neve hosszú századokig. Ma Frauenkirchen a neve, de az a templom és az áhítat, amely itt hirdeti a Boldogságos Szűz dicsőségét, magyarok áldozatából, magyar szívek hű szeretetéből sarjadt ki. Messzi múltak magyar könnyei és magyar hálaadásai még most is ott lebegnek a pazar díszben pompázó boltívek alatt.

Háromszázharminc évvel ezelőtt (ma már közel négyszáz éve) a boldogasszonyi ferences atyák vastag könyvben adták ki a boldogasszonyi kegyhelyen történt háromszáz csodálatos gyógyulás hiteles leírását. A könyvnek ez volt a címe: „Titkos értelmű rózsza”. A boldogasszonyi csodátévő Máriát ma is így nevezik. A templom aranyos pompájában olyan az oszlopos főoltár, mint valami királyi palota pazar homlokzata. A homlokzat középső nyílásában a tündöklő főoltáron szikrázó aranyváza, benne a legszebb virág, a titkos értelmű rózsza, Mária ősi szobra. Kétoldalt Szent István

és Szent László szobrai hódolnak a Mennyek Asszonyának. A Boldogságos Szűz balkezében aranyjogar, jobbkarján a kis Jézus, mindkettőjük fején drágakövekkel kirakott aranykorona, fölötté kiterjesztett szárnyú angyalok az aranyos háttér ragyogásában. A Szűzanya selyempalástján kincseket érő ajándékok: ezüst, arany, gyöngy, drágakő. És a szobor alatt ott az évszám: 1240. A frankói vár ősi kápolnájában őrizték ezt a hársfából faragott Madonna-szobrot.”

„A magyar nő mindig a Boldogasszonyban látta nőiségének örök példaképét, és ezért tisztelte is őt a magyar férfi mindig úgy, *mint a Boldogasszonynak részére küldött földi mását*. Nemhiába dicsérik a krónikák mindig feltűnően őseink tiszta családi életét. Európa népeinél pedig szinte közmondásszerű lett a „lovagias magyar nép” elnevezés. A lovagoknak éppen az volt egyik vállalt főtulajdonságuk: a nőtisztelet. Ezért az sem véletlen, hogy a középkor egyik legtündöklőbb lovageszménye éppen egy magyar! Éppen a táltoskirály-dinasztia, az Árpád-ház legdicsőbb, legendás kivirágzása: Szent László király.” - írja Daczó Árpád atya, akitől már a múltkor is idéztem. Ő az a Ferenc-rendi szerzetes pap (páter Lukács), „aki először 1980-ban, a Népismereti dolgozatokban közölt feltűnően érdekes írást a gyimesi-kosteleki Babba Máriáról, aki a néphitben azonos a csíksomlyói Szűz Máriával. Több évtizedes kutatómunka eredményeként felmérte mindazt, amit a székely, valamint a csángó néphit erre vonatkozóan megőrzött az ősmagyarország istenvilágából, hiedelmeiből, rítusaiból, illetve beolvasztott a keresztény világképbe. Választ keres arra a kapcsolatra, amely a régi magyar mitológia Boldogasszonya, ősvallásunk Holdistenasszonya, a keresztény Boldogságos Szűz Mária, valamint ókori vallások változatos kulturális hatásai, és amelyek mind a mai napig meghatározzák vallásos világnézetünket.” Írja Kozma Mária „Csíksomlyó titka” című könyv hátlapján. „Nos, hogy mennyire igaza van ebben a kérdésben, bizonyítja a *babám* kifejezés! A szeretőm, a kedvesem, az életem megtalált másik fele miért *babám*? Azért, mert Babba küldi nekem őt, mintegy önmaga helyett, hogy legyen általa már itt a földön ő, a kicsi mennyországom. Mert ő a királynője az én otthonomnak, az én családomnak.” - folytatja elmélkedését Lukács atya. „Mert ő a királynője az én

otthonomnak, az én családomnak. A moldvai csángó még most is olyan dallamosan ejti ki az *otthont*. Nem egy szóval, hanem kettővel: *ott-hon*. Mert az az a hely, ahol a honja, a fészke, a hajléka, a szállása (ezek gyönyörű ősi szavaink), a meleg családi tűzhelye van. Ahol igazán hon van, ahol boldognak tudhatja magát, mert ott, a családi tűzhelyen mindig őrizi, nemcsak az égő parazsat, hanem a szeretet melegét is, a *babám*! Őseink ott-hona, mindegyik, Babba szentélye volt, mert benn ott trónolt a Boldogasszony! A palócoknál mind a mai napig a ház fő tartóoszlopának a neve **boldoganya**.

A magyar asszony uramnak nevezi a férjét. Ezzel ő, az asszony, a férje által az egyetlen Úrnak, az Istennek a titkát teszi jelenvalóvá a családban. A férfi az Úr, az asszony az Úrnő. Ennek megfelelően hogyné volna szent a hely, szentély, kultikus hely a család!? A férj az Úr, a férfi, az külsőleg borítja be oltalmazó szeretetével a szállását, mert oda száll ő vissza mindig az élet küzdelmeiből megpihenni; a *házát*, mert az az ő kicsi *házája* is, ahova hazamehet; de a nagy honját, az országát is, amiért néha meg is kell harcolnia a honfitársaival együtt.

A férj, az Úr, külsőleg öleli át az életet, azt a darab helyet, ahol családjával él. Benn pedig ki van? Az Úrnő, az asszony. Ő rendezi a bennvalót, a belsőséget meleg fészekké. Azzá, ami a földi vándorló embernek ideiglenes tartózkodási helye, ami már itt megízlelteti vele az *örökös hon* meg nem szűnő boldogságát. A férfi a ház ura. A nő az otthon úrnője. A férfi az erő. A nő a szív. A férfi az a férj, azaz apa, annak minden feladatával. A nő az a feleség, azaz anya, minden áldozatos jóságával és szeretetével. A *feleség* félelemberesség! Egész emberré a másik félelemberességgel, a férjével lesz. **És ezen egységen a Boldogasszony őrködik!** Azért szent a házi tűzhely és szentély az otthon! Nézzük csak meg Szent László szabolcsi zsinatának a családra vonatkozó rendelkezéseit! Ott istentiszteleti hely volt az otthon! **Babba szentélye! Babba kisebbik kultikus helye!**

Nagy is volt addig a magyar, míg a Babba mosolya aranyozta be az ő kicsi családi templomát, a *babám* ragyogó szemén keresztül. Lelki egységünknek pedig a *bábája* megint csak a Babba lehet! (Lám a bába szavunknak is hol van az eredete!) Roppant elesettségünkben, szétszóra-

tásunkban, több más népek való kiszolgálottságunkban most van igazán szükségünk a lelki egységre! Hogy legyen lelkileg egy a magyar! Úgy, amint a XVI. századig volt. Lelkileg egy! Addig Európa egyik nagyhatalma volt a magyar. Úgy, amint Ő volt Szent Istvánig visszamenőleg a PATRONA HUNGARIAE, azelőtt pedig vissza az évezredek dicső múltjáig, a BOLDOGASSZONY.

Nimród ivadékainak, az Úr-i dinasztia 3000 éves dicső fennállása utáni szétszóratásából, a népek tengerében, ki őrizte meg azt a táltos népet, mely ma is, józan világ értékelésében már azzal is csodálatos, hogy még egyáltalán létezik! Ki?! Az Égi Édesanya! Minden bűnünk és hűtlenségünk ellenére Mária népe vagyunk ma is! Mert Ő, a Babba Mária betartja a szavát, amivel elfogadta Szent István felajánlását. Szent István tulajdonképpen csak megújította azt a valóságot, amivel már évszázadokkal, talán évezredekkel azelőtt, ki tudja hányszor és hány törzsfőnök, nagyfejedelem vagy éppen király tette oda népét Boldogasszonya anyai ölénél oltalmazó biztonságába! Nagy volt a szkíta nép. Valamikor fél Eurázsia ura. Nagy volt a hun nemzet. Atila idejében az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig hullámozottak különböző törzsei. Nagy volt az avar birodalom. Ki tudja keleten meddig ért hatalma? Mert nyugaton a Rajna vizét itta Baján kagán büszke lova.

Most hol vannak ezek a népek? Árpád vezér utódai idejében, Európa a magyar kalandozások színtere volt 100 esztendeig. Még Spanyolországot is megjárták. És, ők is éppen úgy eltűnhettek volna a történelem színpadáról, mint előző nagy néptestvéreik, ha...Igen, ha! Ha nem őrködik fölöttük a Boldogasszonyuk, a Babba. De fölöttük őrködött, és amikor eljött az ideje, félrehúzta titkának fátylát, és mint az igazi Boldogasszonyuk mutatta meg magát. Mert az Ő népe volt a magyar, és nem engedhette azt az enyészetnek! Mert terve volt vele. Őt, a Boldogságos Szűz Máriát látta meg Babbában Szent István is, és az ország színe előtt ajánlotta fel neki koronáját. Illetve újította fel ősei maguk-odaadását. És, ezt a felajánlást akkor már Nagyboldogasszony fogadta el nagyon boldogan. Jusson eszünkbe a középkori, jellemző mondás:

*„Extra Hungariam non est vita!
Si est vita, non est ita!”*

Vagyis: **„Magyarországon kívül nincsen élet! Ha van is élet, az nem (olyan) élet!”** Mert Ő, az Égi

Édesanya gondoskodott erről az igazi „olyan” életéről!”

Daczó atya egy fohászt is megfogalmaz, melyet a Szentatyához intéz. Így szól: „De jó is volna, ha ő is így tudná meg népünk szerelmét Mária iránt, és Mária szerelmét az Ő népe iránt! És azt is, hogy ezt a szent szerelmet hogyan őrzi az a maroknyi székely nép még abban a mai inkulturációs valóságában is, mely visszavezet a kinyitkozottatás előtti évezredekbe, egészen a proto-, vagyis az ősevangéliumig! Biztosan ez is sarkallaná a Szentatyát, hogy Csíksomlyóra jöjjön! Honnan tudta az ősmagyar, hogy azt a második Évát már kezdettől fogva Boldogasszonymak nevezze? Honnan tudta olyan biztosan azt, amit aztán maga Szűzanya pecsételt meg csodálatos hálahimnuszában, a Magnificatban, amikor egyenesen megjövendölte saját magáról: „Íme ezentúl boldognak hirdet engem minden nemzedék.” (Lk 1,48) **Amit a Szűzanya a jövőre mondott önmagáról, azt a magyar már évezredekkel azelőtt tudta!** Honnan tudta? Hogy lehet ez? **Mert hordozta a magyar az ősevangélium tudatát! És várta annak beteljesülését!** Ezzel magyarázható, hogy a magyar aránylag könnyen és olyan hamar elfogadta a kereszténységet. Mert nem kényszerből lett a magyar keresztény! A legszebb bizonyosság erre maga az Árpád-dinasztia. Nincs a kereszténység történetében még egy példa, hogy egy megtérő nép királyi háza, mindjárt melegében, annyi szentet adott volna Krisztus egyházának, mint az Árpád-ház! Mennyi szentje volt akkor biztosan az egyszerű népünknek is! Csak hát azok nevét elsodorta a történelmünk sokszor kegyetlen vihara. Nem is lehetett ez másképp. Mária, a Babba Mária nevével az ajkán tanult meg beszélni, és az ő anyai oltalma alatt indult el életútjára mindig a magyar.”

Ez a boldogasszonyság tulajdonsága. Ott-honunk védelmezője, nőiségünk örök példaképe, boldogságunk szerzője, áldozatos jószág és szeretet tanítómestere, házunk szentélyének bábája. Nimród ősiünk és szkíta népünk oltalmazó biztonsága, országunkról gondoskodó Égi Édesanya, az ősevangélium több ezeréves hordozója, kinek útján ma is járunk, s járnunk kell, hogy legyen még útja a magyarnak! Mivel pedig most az anyaságról van szó, anyák példáját is idézem. A szent anyák közül, legalábbis részemre, erősen fénylő csillagokként, hárman tündökölnek a szentek galériájában: Árpád-házi Szent Erzsébet, Skóciai

Szent Margit, és Portugáliai Szent Erzsébet, a portugálok Szent Izabellája. Mind a hármukban Árpád-vér csordogált. Mind a hármukban ősi Boldogasszonyunk családi anyaságba testesült valódi anyasága élt tovább. Pedig egyikük sem élte le életét magyar földön. Ha ők ott, ahol voltak tudtak valódi magyar anyák lenni, hogyné éltek volna itthon, a magyar földön, igazán magyar életüket, az itthoni magyar anyák?! Ezeknek a mindenkori jó magyar anyáknak példáját idézem és állítom oda a mai magyar anyák, és magyar anyáknak készül leányaink szeme elé, hogy lássanak és okuljanak. Azoknak az anyáknak köszönhetjük, hogy megértük a milleniumot!

Ósapáink Boldogasszonya, ki kereszténységünkben Boldogságos Szűz Máriánk lettél, KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!

II. rész

A Hétboldogasszony

„Őshitünk Boldogasszonya föltehetően a Jézus születését előző évezredekben formálódott, együtt a szárnyas Nappal, amely a küldő és a küldött kettőse: Isten és az ő kiáradó teremtő és törvényt adó fényessége. Ekkor jelenik meg a Turul is, küldő és küldött kettősének külön alakú egyike, a fényhozó madár, jelezve a Napkelet népeinek, köztük a miénknek is, hogy Isten emberalakot öltve közénk születni készül.” - írja Molnár V. József néplélek kutató. S Daczó atyához hasonlóan így vélekedik a Boldogasszonyról, a "Hétboldogasszony" című könyvében: „Boldogasszonyt a boldogasszonyság küszöbözi, amely kezdetől való, és nem más, mint a Teremtő fényességének örök szomjúhozása; a Mindenekben létezik, amióta világ a világ, s ameddig Isten akaratából az marad. A boldogasszonyság magába foglalja a megkapott fény őrzését, s annak visszadását; ő az óhajtó, föntre nyílt kupa, ő a kapu, a kapott fény, a kép óvója, kupája és kapuja életnek s halálnak, de a valóság szentséges edényes is.

Boldogasszony a csíki székelységben, a gyimesvölgyi csángóknál és Moldvában az úgynevezett székelyező csángóknál Babba Máriának nevezetik; a kereszténység előtt, feltehetően csupán Babbának. Ezek a vidékek a napbaöltözött égitestet, a Holdat is Babbának nevezik, s e szó melléknévi változatában (babbás) szépet, szépsé-

gest jelent. Istenre, akit az Ő Szent Fia a Getsemáne-kertben „Abba-Atyám!” néven szólít (Mk 14,36). Ez az arámi szó, amelyet magába foglal, mintegy fölmutat a *Babba*, rövid b-vel nyelvünkben is megtalálható. Az aba a Magyar Néprajzi Lexikonban ványolt gyapjuszövet jelentésű. Első magyar említése 1556-ból való ...Színe leggyakrabban fehér, néha szürke... A fehér az alapszínek összessége, a teremtő Atya színe. Az árpád-házi Aba nemzetséget hajdani birtokukon, Gyöngyös környékén a nép emlékezete - szemben a hivatalos történelem szemlélettel - *fényesnek* (!) tartja. Nyelvünk - amelynek eredendő képességét némely vidékünk hagyományt tisztelő népe máig megtartotta - a Jézus mondta Abba szóból indítva, ismerve a Babba szót a teremtés, az örök születés folyamatát tudja fölmutatni:

ABBA	BABA
BABBA	BÁB
BÁBA	BAB

Ha szavainknál elfogadjuk a mássalhangzó elsődlegességét, szerkezetet betöltő szerepét, (*Szer* szavunk, szógyökünk egyebek között rendet jelent; fosztóképzős alakja teszi ezt nyilvánvalóvá, a *szertelen* rendezetlent, szórtat jelent. Régi településformánk *szeres* volt, egy-egy nemzetség letelepedésének rendjét adta. Árpád magyarjai azt a helyet, ahol a Kárpát-hazában először összegyűltek, hogy határozzanak a régi-új haza rendje felől, *szernek* nevezték el, ma Ópusztaszernek hívjuk e *szertartás* helyét. A *szer* gyökből származik a *szertet* szavunk. János mondja: „Isten *szertet*”, ő adja *szervezetét*, rendjét a Mindeneknek. Világunkat, a létezők megszámlálhatatlan sokaságát Isten *szeretete* tartja össze.) a magánhangzót a lélek rokonának tartjuk, akkor az AB/BA tulajdonosságát tárja föl. A keleti végeken a Hold neve Babba, a Holdé, akit a menny BÁBÁ-jának tartanak a régiek. Ő ugyanis a vizek megemelője, fölfele emeli mindazokat, akik, amik, amelyek önmagukban vizet „őrizők”. A tavaszi napéjegyenlőség idején nem elégséges, hogy a Nap március 21.-én diadalútját kezdi el, s kellő melege csíráját adja a mának és duzzadó rügyét a fának, ahhoz, hogy az áldozatból támadó élet megvalósuljon, a telehold segítségével is szükséges, a menny BÁBÁ-jáé, aki fölszínre segíti a csírát, s kibontja a rügyeket mind. (Ezért van az, hogy húsvét, a feltá-

madás, az újulás ünnepe a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni vasárnap minden esztendőben.) A menny fényes BÁBÁ-ja az anyaméhbeli magzat segítője is. A hajdan volt bábaasszonyt, ha teliholdkor hívták a születés levezetésére, tudta, hogy dolgát megkönnyíti a fönti BÁBA, neki csak a szülőasszony varázsos jegykötényét kell a születés kapuja elé tartania, s „belepottyan” a gyermek. A régiek tapasztalása és hite szerint a telihold jött visszavinni a lelket, amikor annak ideje érkezett. A magzatnak, akit a mennyi és földi BÁBA segít a világra, BABA a neve. Minden gyermekkel újra meg újra közénk szépül az ABBA-ság. Isten saját képére teremtette az embert.

Némely moldvai csángó faluban még napjainkban is 6-9 hétig, amíg az anya a „boldogasszonyágyát” fekszi, a csecsemőt szoros pólyakötésben tartják - ki ne mozogja magából a lelket -, csak akkor szabadítják ki belőle, ha tisztába kell tenniük. (Régebben a halott karját is lekötözték, hogy ne kapkodhasson a távozó lélek után.) A BÁB állapot valósul ekképpen, amely ismét közéről tükröztethető szó, csak hogy ebben az esetben a mássalhangzók kerülnek kívülre, ekképpen a magánhangzót, a lelket őrizendő. Nyelvünkben a BÁB szó testvére a BAB, amely az élet végső tartalékai egyike, hiszen viszontagságos időben is megmarad, s terem; s csíráját, amely a „lelke” - középen hozza. Talán ennek okán a Föld azon vidékein, ahol nem terem se búza, se kukorica a természeti népeknél a babszerű hüvelyes a szent növény.

A pólyából szabadult, a növekvő gyermek, ha lánynak született, 4-7 esztendőskorában szívesen rajzolja a királylányt, azt a fényes nőalakot, amelyben, akiben a kettős-anyaság testesül-lelkesül. A királylány gyakran földig érő haja-sátra az anyaméhben öntudatlanul átélte kerek szeretetről vall, s az anya áldozatos gondoskodásáról, amellyel körbe fogja, öleli a cseperedő gyermeket; mindez a gyermeklánnyal születő, benne javarészt tudat mögött munkálkodó anyaságvágy táplálója, életben tartója, s növelő-nevelője egyben. A királylány alak szoknya-sátra-háza a rajzoló gyermeklány anyaság-óhajtásáról, a „szűz anyaság”-ról beszél, a korona e kettős anyaság szentséges voltára utal. A kettő, illetve három együtt adja, adhatja az emberélet folyamatosságát, nemzedék-

ről nemzedékre megújuló szakadatlan láncolatát. A királylány alakban föllelhető kettős anyaság jelen van őshitünk Boldogasszony képében... A hajsátor a Nagyasszony megfelelője, a szoknya-sátra-háza annak szűz lányát, a Kisasszonyt varázsolja, idézi meg.

A kettős Boldogasszony-kép okán, népünk kezdetben, néhány hagyományőrző vidéken ma is **Mária anyját, Annát tisztelte, tiszteli Nagyasszonyként, s Mária fölmagasztosult Kisasszonyként élt, él tovább** a népi hitvilágban.

A keresztény középkorban, hazánkban terjedt el a legjobban a Mattertia kép, amelyen Anna, Mária és a Kis Jézus látható. A Mattertia a régiségben a vallásosság egyik hitet tartó oszlopa; archaikus imádságunkban istenfa szerepet kap, az ember lelke-kedvét emeli Isten tenyerébe - létünk barlangjából a csillagokig:

*„Ég szülte Földet,
Föld szülte Fát,
Fa szülte ágát,
Ága szülte bimbaját,
Bimbaja szülte virágját,
Virágja szülte Szent Annát,
Szent Anna szülte Máriát,
Mária szülte Krisztus Urunkat
a világ megváltóját.”*

Leginkább a születésnél segédkezett valaha a kettős szentséges asszonyalak. Nagyasszony (Szent Anna a gyermekáldást szikkadt korában is töretlen hittet sóvárgó, akinek a neve kegyelmet jelent), a „Kedd asszonya” segítette a meddő nőt, hogy magot foghasson, s ő vigyázott a már áldott állapotúakra. Születéskor lánya, **Szülőboldogasszony** (a Szentlélektől fogant istenszülő Mária), az enyhület, a jó szülés, a „szombat asszonya” volt jelen, s ő őrködött a „boldogasszonyágyát” fekvő anya és gyermeke mellett. Születés után egy harmadik titokzatos nőalak is megjelent - a *Szépasszony*. Ő kint az ablak előtt ólálkodott, s ha bent a tisztaszobában gondatlanul készítették el a boldogasszonyágyát, belopózott, s idétlen sajátjával cserélte ki a gyermeket. A *Két Boldogasszony* és a *Szépasszony* a Mindenségben, bennünk, általunk munkálkodó egyetlen asszonyerő: Nagyasszony és Szülőboldogasszony a szeretet, az isteni rend (a lélek, a test, a környezet rendje); Szépasszony, aki „vördögös” banya lánya, s bukott anygallal sze-

retkezik - a rendetlenség. Mindkettő az emberben létező egytövű adottság az ember döntése, rítusa vagy ennek hiánya miatt valósul a rend, illetve a rendetlenség. A rend és rendetlenség között lényegi különbség, hogy az előbbi benti, az utóbbi pedig kinti létező, a jóval szemben, annak hiányára utal. A létezés eredendően, alapjában jó, a rossz csak ennek hiányában valósulhat meg.

Az esztendő körének számos Boldogasszonya is (Gyertyaszentelő-, Gyümölcsoltó-, Sarlós-, Nagyboldogasszony... - népünk hétnek mondja... bár számon tartott ünnepe ennél több) az egyetlen asszonyerő, amely a változások, átváltozások rendjében is, miképpen a születésnél, szükségszerűen mindig más-más „erényét” mutatja meg.”

A hetes szám miatt fölvetődik - egyebek között írja Molnár V. József -, az a gondolat, hogy a Boldogasszony ünnepeknek - amelyekben a Teremtő-adta egyetlen asszonyerő más-más tulajdonsága valósul - közül van-e a bolygókhoz, a *hétbolygó rendszerhez*, illetve a bolygóknak ott-hont adó csillagképekhez, azok bennünket meghatározó, szabályozó szerepéhez, s ha igen, milyen természetű és miféleképpen valósul e kapcsolat?!”

III. rész

Mária életének 7 állomása a hét Boldogasszony, hét fő Mária ünnep

Máriának, Jézus édesanyja életének hét nagy állomása van. Most ezek lényegét érintem sorjában, s vetem össze a magyar hitélet hagyományával, így a Hét Boldogasszonnal és a hét fő Mária ünnepel.

1. állomás: Mária fogantatása (december 8.)

Egyházi neve: Szepültelen Fogantatás (Immaculata) melynek lényege, hogy Mária Szent Anna méhében az áteredő bűn nélkül fogant.

„Kicsoda az, aki úgy jön elő, mint a hasadó hajnal; szép, mint a hold; ragyogó, mint a nap és ellenségeit rettentő, mint a jól rendezett hadsereg?” (Én 6,9) A mezők virága, a völgyek liliuma csak árnyképe az ő érintetlen szépségének. Mint lilium a tövises között, olyan ő társnői közt. „Hisz egészen szép, makula nincsen rajta.” (Én 4,6) Dr. Kühár Flóris O.S.B. „Szűz Mária élete” című könyvében hasonlítja a bezárt kerthez, a

tiszta forráshoz, élővizek kútjához. S hozzáteszi, hogy „Akit Isten a Megváltó édesanyjának szánt, arra nem szállhatott az ősszülőktől az eredeti bűn foltja; aki legyőzi a sátánt, nem állhatott egy pillanatig sem az ördög uralma alatt. Aki az Isten fiát foganta méhében, maga is szepültelenül fogantott, hogy tiszta, szent hajléka lehessen a megváltó Jézusnak, akire a nemzetek várnak.”

1. Boldogasszony népünk hitében: **Földtiltó Boldogasszony** ünnepe. Hajdan Göcsej népe Eketiltó Boldogasszonyként tartotta számon Asszonyunk, Mária fogantatását. Az anyaföld szűzi érintetlensége, szántatlansága adta az ünnep tiltó szimbolikus értelmét.

2. állomás: Mária születésnapja (szeptember 8.)

Egyházi neve: Kisboldogasszony (Nativitas Beatae Mariae Virginis) ünnepe, mely Szűz Mária születésének emléknapja.

„Megérkezett az idők teljessége; az Úr megváltja az ő népét. A megváltás első sugarai rávetődnek arra, aki a Megváltónak anyja lett. Joachim és Anna hűek voltak Istenhez, aki irántuk való szeretetét azzal mutatta meg, hogy imádságuk és jámborságuk jutalmául kedves gyermeket adott nekik. Názáret virágos kertét jelent. A kis város maga is megfelel nevének. Ebben a kertben sarjadt a „titkos értelmű rózsza”, az emberiség legszebb virága.”

2. Boldogasszony népünk hitében: a **Fecskehajtó Boldogasszony**, vagy **Kisasszony** ünnepe. E nap után indulnak a fecskék a hosszú útra. A néphagyomány szerint már Mária születésénél megjelent Gábor arkangyal, amit a nép Kisasszony éjszakáján így megénekel:

*„Az arany bölcsőben, tiszta hófehérben
Alsziék Szűz Mária mennyei nagy fényben,
Szemeit lehunyja, kezeit kinyújtja,
Gábrriel angyallal beszélget álmában.”*

3. állomás: Jézus fogantatása (március 25.)

Egyházi neve: Gyümölcsoltó Boldogasszony (Annunciation) mely Jézus fogantatásának ünnepe.

„A tavasz bevitte üzenetét a virágok illatában csendes estén Mária házába, ahol a szűz térdelt, imádkozott. Ki tudná megmondani, mi volt az imádsága, miért tárta ki karját, mintha onnan felülről várna valakit? Elmerült egészen, öntuda-

tában elveszett a tavasz, a virágzás, az illat. A szobába belépett Gábor, az Úrnak angyala, aki ötszáz évvel előbb Dániel prófétának jövendölte a Messiás eljövételének idejét, hat hónappal előbb Zachariásnak adta tudtul a messiás előfutárának születését. Megjelent, meghajolt, királynője előtt hódolt. Köszöntötte:

„Üdvözlégy, malasztal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között.”

3. Boldogasszony népünk hitében: **Testfogadó Boldogasszony** ünnepe. Ez a szegedi eredetű Lányi-kódexben olvasható. Nyelvemléktárunk őrzi e nap leírását: „Ez mai napon mézillatot mutatának az kemény egek, mert Atyaúrsten levetvén az ő hozzánk való keménységes haragját, irgalmasságot hinte az szegény világra...”

4. állomás: Mária látogatása Erzsébetnél (július 2.)

Egyházi neve: Sarlós Boldogasszony (Visitatio Beatae Mariae Virginis) azaz Máriának Szent Erzsébetnél, Keresztelő Szent János édesanyjánál való látogatása.

„Mária, az ő unokahúga váratlanul jött. A ház küszöbéről a szokott módon köszöntötte Erzsébetet: Az Úr van teveled! Erzsébet ezen szavak hallatára érezte, hogy a gyermek, kit méhében hordott, örömeiben megmozdult. A Szentlélek megvilágította az anyaértelmét és megértette, hogy gyermeke azon pillanatban tisztult meg az eredeti bűntől és telt el az isteni kegyelemmel. A Szentlélek sugallatára Erzsébet fölismerte Máriában az Isten anyját és fölkiáltott: „Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse!”

4. Boldogasszony népünk hitében: a **Nehézkes Mária** ünnepe. A **Sarlós Boldogasszony** neve is ismert, ő a szegények és a szűkségben szenvedők gondviselője, a betegségben és a fogságban sínylődők pártfogója, a halottak oltalma.... Sarlós Boldogasszony áldott állapotban a várandós édesanyák oltalma... Középkori misekönyveink az ünnep vigíliáján emlékeznek meg Mária anyaságáról. Nyilvánvaló, hogy ezt a misét nehézkes anyák oltalmára más napokon is elvégezhetnék...”

5. állomás: Mária Jézus édesanyja lesz (január 1.)

Egyházi neve: Mária Istenanyasága (Theotokosz) ünnepe, Krisztus istenségéből és emberi természetének az Igével való személyi egységéből

következik, hogy Mária Istennek anyja, Isten-szülő.

„Midőn mély csendbe merül minden és az éjszaka fele útját elérte, az Úr mindenható Igéje az égből, a királyi székből eljött” (Bölcs 18) A mennyei Atya öröktől fogva mondja: „Fiam vagy Te, én ma szültelek téged” (Zsolt 2). A názáreti Szűz a betlehemi barlangban ugyanazt mondja:

„Fiam vagy te, én ma szültelek téged.”

5. Boldogasszony népünk hitében: **Szülő Boldogasszony**, a jó szülés patrónája, aki jelen van, s öröködi a „boldogasszonyágyát” fekvő anya és gyermeke mellett.

6. állomás: Mária bemutatja Jézust a templomban (február 2.)

Egyházi neve: Gyertyaszentelő Boldogasszony (Purificatio Beatae Mariae Virginis)

„A kisdédnek a neve Jézus lett. Édesanyja is, Szent József is ezt a nevet hallották az angyaltól. Jézus: Megváltó; az isteni gyermek hivatása. Ez a név lett a világ legkedvesebb neve; az édesanya nevével együtt legtöbbször említi minden ember. Ennek a névnek szól a hála a megváltott ember lelkéből, ehhez folyamodik bajjaiban, ez a név zárja le ajkait és tőle reméli boldogságát.”

6. Boldogasszony népünk hitében: ugyancsak **Gyertyaszentelő Boldogasszony** ünnepe, amit az Érdy-kódexben (1527) „Asszonyunk Mária tisztulatja” -ként szerepel, azaz **Mária tisztulásának napja**, görögül Hypapanté, vagyis Találkozás, amikor a világ világosságát, Jézust a törvény értelmében bemutatja a templomban (Lk 2,22-32).

7. állomás: Mária mennybemenetele (augusztus 15.)

Egyházi neve: Nagyboldogasszony (Assumptio Beatae Mariae Virginis)

„A szent Szűz halálában nem volt kín és fájdalom. Lelke, Jézushoz, Fiához vágyó lelke, mint fehér galamb, készült elszállni, hogy egyesüljön Fiával és várja testének, az Úr első templomának, dicsőséges föltámadását. Az apostolok letérdeltek valamennyien ágya körül. Csudálattal nézték arca ragyogását, szemének égre sugárzó fényét, a boldogságot, mely előmlött rajta. A magasságok énekeltek, a szent Szűz éneke, a Magnificat, megcsendült az égből, mint távolról csengő harangszó. A szent Szűz lelke visszhangozta a győzelem és öröm énekét. Jött édesanyjáért a Fiú és magá-

hoz vette a lelkét édesanyjának, Máriának.”

7. Boldogasszony népünk hitében: a **Napbaöltözött Boldogasszony**, vagy **Nagyasszony** ünnepe ismert. Az Érdy-kódex írja, hogy „Gellért tanácsának intéséből akkoron kele föl, hogy az Szűz Máriát ez Magyarországban Bódogasszonynak, avagy ez világnak nagyasszonyának hívnák. Szent István kerál es ez szegény országot Bódogasszony országának nevezé.”

Kedves édesanyák és nagymamák! Szűz Mária mindenkié, mindenki édesanyja. Különösen édesanyja a családnak, a szülőknek. Gondoljuk át, hogy családunknak és nekünk milyen hatalmas

pártfogója az Isten Anyja, a Mennysorság és Magyarország Királynője. Buzduljunk fel iránta nagyobb szeretetre, kövessük útján és ajánljuk fel neki gyermekeinket, hogy vigyázzon rájuk! Május hónap kezdődik, s Magyarország életében is fáj-dalmas időszak veszi kezdetét. Sokszor volt „hős vértől” pirosult gyásztér hazánk, de Boldogasszony Anyánk mindig felemelt bennünket a romlás mélységéből. Kérjük az Ő közbenjárását komolyan és őszintén, s betakar majd bennünket áldó köpenyével, óvó szeretetével, égi pártfogásával.

A Medjugorjei üzenet előtt, Blaskó Mária imájával fohászkodom magam is:

*Szűz Mária Égi Anyánk, légy családunk édesanyja
Légy segítőnk, légy vigaszunk, életünknek példát adva.
Öleld rá jó szüleimet a Te anyai Szívedre
És minket is, hogy Szíveden mind egy szívvé forrjunk egybe.
Vezess minket Szent Fiadhoz, hogy Jézus Szívébe zárva
Szent Fiadé és Tiéd legyen jó szülőnk családja.
Édesanyánk kérde az Istent, hogy úgy, mint most itt e földön
Együtt legyünk a Mennyben is boldogságban mindörökkön.
Ámen.*

A múltkor említettem, hogy előadásaim végén Mária jelenések üzenetét idézem. Azt is említettem, hogy ebben a hercegovinai kis faluban 1981 óta rendszeresen ismétlődő jelenések során Mária a **Béke Királynéj**aként üzeneteket küld a világ számára. Ezekben megtérésre, böjtre, imára, békére szólítja fel az emberiséget.

Medjugorjei üzeneteket minden hónap 27.-én kapjuk, így fogadják el tőlem Máriának ezt az üzenetét

Üzenet: Medjugorje, 2004. április 27.

„Drága gyermekek! Ma is arra hívlak benneteket, hogy elszántabban éljétek üzeneteim szerint, alázatosságban és szeretetben, hogy a Szentlélek betölthessen benneteket, kegyelmével és erejével. Csak így lehettek a béke és a megbocsátás tanúságtevői. Köszönöm, hogy követtétek hívásomat.”

Medjugorjei zarándokhely (Internet)